

891.718

7-97

Ա.Ս.ԴՈՒՆԿԻՆ

ՔԵԱԾ ԴՆԽՈՒՂԻՆ

ՅԵՎ

ՅՈՐԹ ՔԱՋԵՐԸ

ՊԵՏՏՐԱՏ 1937 ՅԵՐԵՎԱՆ

30 MAY 2011

ՊՈՒՇԿԻՆԸ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐԻՆ

891.716
7-97

Ա. Ս. ՊՈՒՇԿԻՆ

ՔՆԱԾ ԴՇԽՈՒՀԻՆ
ՅԵՎ
ՅՈԹ ՔԱԶԵՐԸ

Թարգմ. Ա.Թ. ԽՆԿՈՅԱՆ
Նկարները՝ ՍՏ. ԱԼԹՈՒՆՅԱՆԻ

ՊԵՏՀՐԱՏ

ՀԼԿՅԵՄ ԿԿ ԿԻՑ ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1937

Խմբագիր՝ Ռ. Չարյան
 Տեխ. խմբագիր՝ Լ. Ոհանյան
 Սրբազրիչներ՝ Հ. Դոյուխանյան յեվ Հ. Մանուկյան
 Գլավիիտի լիազոր Կ—4528 Հոտս՝ 4002
 Պասվեր 285, Տիրամ 3000
 Պեհերաիտի սպարան, Ցերեվան, II Կնունյանցի, 4

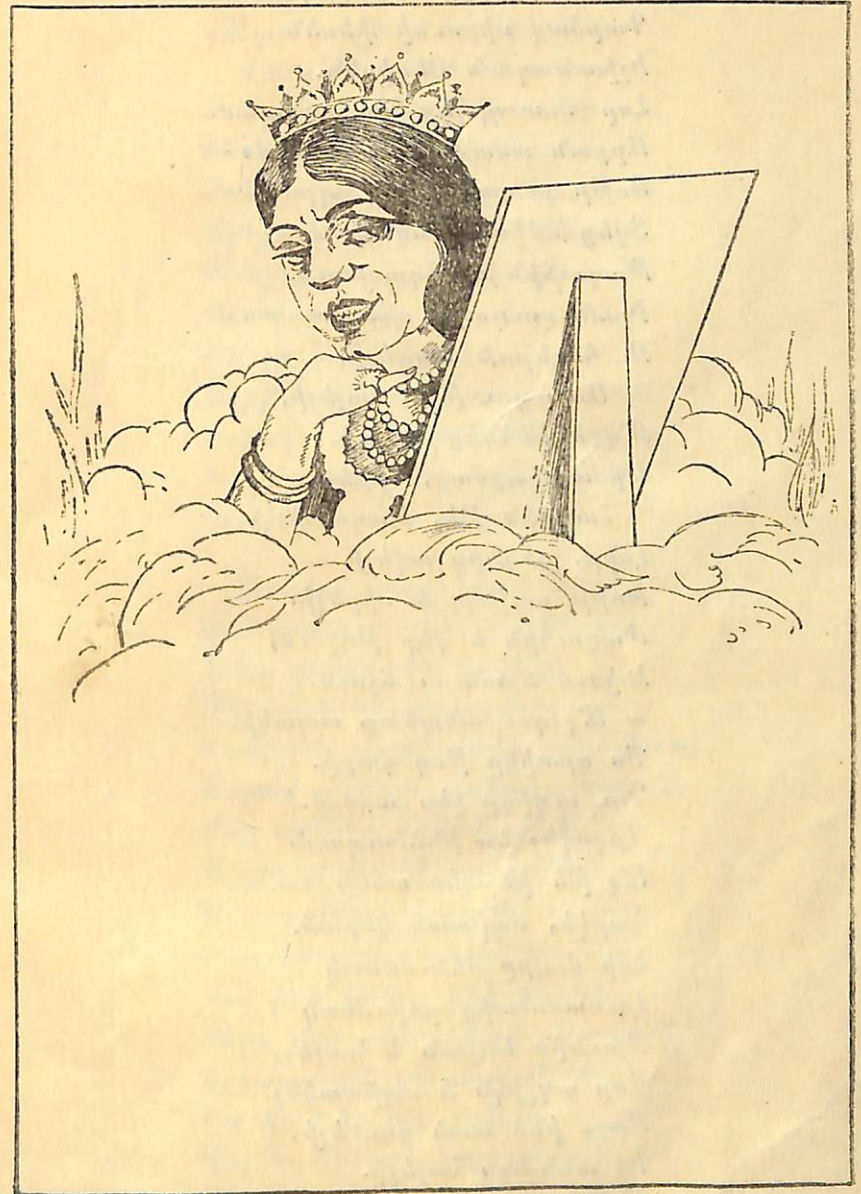

1294
 37

Մնաս բարով ասելով
 Թագավորը թագունուն՝
 Գնաց. չեկավ մի տարով:
 Թագունին եր, որն ի բուն,
 Առավոտից իրիկուն,
 Առագաստում կենտ նստած՝
 Լուսամուտին աչքն հառած՝
 Ըսպասում եր, սպասում
 Յեվ աչքերը վրնասում:
 Աչքերն ենքան նայեցին,
 Վոր նայելուց ցավեցին:
 Չըկա, չըկա հոգսակը,
 Սիրտն ե ալրում փափազը:
 Միայն բուքն ե խիստ հուզվում,
 Չլունն ե գալիս ու դիզվում.
 Ինն ամիսն ե հա անցնում,
 Առագաստում թագունին
 Ջրորհնեքի սուրբ տոնին
 Պառկում բերում մի աղջիկ,
 Ինչպես վարդի մի փնջիկ:
 Առավոտուն, լուս ու մութ,
 Արքան լեկավ, ինչ ոգուտ.
 Վրան նայեց թագունին,
 Ծանր-ծանր հառաչեց
 Ու հուզմունքից խստագին
 Ճաշին ընդմիշտ նա ննջեց:

Արքան մընաց սգավոր.
 Նա ել մարդ եր մեղավոր.
 Տարին անցավ վոնց լերազ
 Նա կին առավ դեռահաս.
 Բարձր, սիրուն, նազելի,
 Բաց բնույթը զըզվելի,
 Չար ու հպարտ, կըտըրտան.
 Կասկածոտ ու մըրթմըրթան:
 Ոժիտ ունեք լի ու լի,
 Հետն ել մի հատ հայելի,
 Պետք ե ասեմ ավելին,
 Խոսել գիտեք հայելին.
 Հետը ուրախ խոսում եր
 Ու զուգվելով ասում եր.
 — Ասա դու ինձ, հայելի,
 Ո՞վ կա ինձնից ավելի
 Արմաղ-շարմաղ, սիրելի:
 Հայելին իսկույն և եթ
 Խոսում եր թագունու հետ.
 «Ձկա քեզնից ավելի
 Արմաղ-շարմաղ, սիրելի»
 Ու թագունին հըռհռում,
 Չուլզ ուսերը ծըմռում,
 Քթի տակը մըմռում,
 Աչքերը ճըտ-ճտտացնում,
 Մատներով չըտ-չտտացնում,
 Ձեռքը մեջքին կանթ արած՝
 Կանգնում հայելու դիմաց:

Արքադնունի աղջիկը,
 Հոտով վարդի փնջիկը,
 Հետդհետե ծաղկելով՝
 Մեծանում եր որերով:

Աչք ու ունքը սև սաթ եր,
 Լույսը դեմքից կրկաթեր.
 Դարձավ սիրունի փեսեն
 Իշխանագուն Յեղիսեն.
 Հոր մոտ զրկեց նա պատգամ.
 Արքան ասավ. «Հա կըտամ»—
 Յոթը քաղաք, շատ դղյակ—
 Տվեց ոժիտի տեղակ:
 Թագունին առագաստում
 Իրան զուգում, պատրաստում
 Ու հայելուն նա ելի.
 — Ասա դու ինձ, հայելի,
 Ո՞վ ե ինձնից ավելի
 Արմաղ-շարմաղ, սիրելի:
 Հայելին թե, թագունի,
 Լսիր, քեզնից ավելի
 Խորթ աղջիկդ ե սիրելի:
 Թագունին ե վեր թռչում,
 Խփում նրան ու ճչում.
 — Ա՛յ դու անպետք ասակի,
 Քո սրտիկը թող ճաքի.
 Դու ուղիղը չես ասում.
 Վրդովել ես ինձ ուզում:
 Ա՛յ թե ինչպես աճեց նա.
 Հարկե, սպիտակ կերևա.
 Հղի մայրը մեն-մենակ
 Լուսամուտից շարունակ
 Ձյունին ենքան ե նայել,
 Վոր աղջիկն ե սպիտակել.
 Բայց ինձ ասա դու ելի,
 Իմ աննման հայելի.
 Մի՞թե չես չեմ գշտունը,

Աշխարհի մեջ նշխունը:
 Պատասխանեց հայելին.
 «Խորթ աղջիկդ ե սիրելին»:
 Վոնց թե կծած սև ոճից,
 Չար թագունին նախանձից
 Են հայելուն մի բըթեց,
 Բռնեց մի կողմ շարտեց.
 Ճշաց, կանչեց նաժիշտին,
 Կանչեց բերեց իր կշտին.
 Ասավ. «աղջի, քեզ հետ եմ,
 Թե չե մազդ կըփետեմ.
 Խորթ աղջկաս հետդ առ,
 Իսկույն ե եթ տար անտառ.
 Կապիր նրան ծառերին,
 Բաժին դառնա գալլերին»:

Աստված պահի կնոջ հերսից,
 Սատանան եր խոսում ներսից.
 Հետը վիճել չեր կարելի,
 Մի կրակ եր անմարելի:
 Նաժիշտն առավ վարդ գշտունուն,
 Տարավ անտառ, աչնպես հեռուն,
 Վոր աղջիկը ընկավ գլխի,
 Արցունք թափեց աղի-լեղի
 Ու աղաչեց. «Հույսըս, լույսըս.
 Ի՞նչ եմ արել անմեղ կույսըս.
 Դու ինձ խղճա, ինձ խնայի,
 Յերբ վոր դառնամ չես թագունի,
 Կըկատարեմ քո բաղձանքը».
 Նա ել լսեց աղաչանքը,
 Վոչ սպանեց ե վոչ կապեց,
 Տեղը թողեց տուն ըշտապեց:

— Ի՞նչ, հարցրեց չար Թագուհին,
Վո՞րտեղ մնաց քո դշխուհին:
— «Խոր անտառում, ասեմ ճիշտը»
Պատասխանեց սև նաժիշտը.
Յես կապեցի գույգ արմունկից,
Ել չի պրծնի գալլի ճանկից.
Լալն ել են ե չըտանջըվի,
Խոր անտառում թող ջընջըվի»:
Լուրը հասավ վողջ աշխարհին,
Թե կորել ե արքագնուհին:
Թագավորը մնաց լալեն,
Լալեն, լալեն, մղկտալեն.
Ու պատանի անբախտ փեսեն,
Իշխանագուն են Յեղիսեն,
Սիրող սիրտը հա տանջելով,
Ով տեր աստված հա կանչելով
Գնաց գանի նշանածին:
Հիմի գնանք մենք կորածին.
Մաղիկ, մաղիկ մղկտալեն,
Ես կողմ, են կողմ վեր, վար տալեն»
Մուժ անտառը տվեց անցավ,
Մի դղյակի նա մոտեցավ.
Շունն հաջելով վրա վազեց,
Մոտը գալով վոտը լիզեց.
Թափառական հյուրը չքնաղ
Սրահ մտավ լուռ ու խաղաղ.
Պատշգամբը լեւավ վախով,
Դուռը բացեց լերկաթ ախով.
Մտավ սենյակ և վոչ մի շունչ,
Չորս պատերը կանգնած են մունջ.
Բայց տախտերին խալ—խալիչա
Յեվ հատակին նախշուն քեչա.

Մի անկյունում փալտե սեղան,
Մի անկյունում մեծ վառարան.
Տեսավ կույսը դատարկ տեղ չի,
Բարի մարդկանց մոտ չի կորչի.
Ու սենյակից դեռ-դեն մտավ,
Յաք ու ցրիվ ինչ վոր գտավ,
Սրբեց, մաքրեց ու վեր քաղեց,
Ընկած բանը տեղից կախեց,
Ու սենյակի դուռը ախեց.
Սրբի առաջ վառեց կանթեղ,
Գնաց մտավ մի ծածուկ տեղ:

Ճաշի ժամին, մին ել անա,
Բակը լցվան լոթն աժգահա,
Յոթով մտան սենյակը ալն.
Մեծը ասավ. «ես ի՞նչ նոր բան.
Ամեն ինչը արգի-կարգի.
Ո՞վ ե բերել տունը սարքի:
Ո՞վ ես, ո՞վ չես, առաջ արի.
Տեսնենք չար ես դու թե բարի.
Թե մի մարդ ես դու ալևոր —
Մեր բիձեն ես դու պատվավոր,
Թե պատանի — ջիվան-ջահել —
Մեր ախպերն ես ախպոր վալել.
Թե ծեր կին ես-մայր լեղիր մեղ,
Մեզ ել վորդի արա դու քեզ.
Թե աղջիկ ես հուրիկ-բուրիկ —
Յեղիր դու մեզ անուշ քուրիկ»:

Յեվ դշխուհին լերկաց,
Մինչև գոտին խոնարհվեց,
Տան տերերին բարևեց.
Վարդի նըման կարմրեց.

Ներողութունն նա խնդրեց,
 Վոր անկոչ ու անծանոթ
 Հյուր ե լեկել իրանց մոտ:
 Իսկուհն խոսքից իմացան —
 Դշխունի լե աղջիկն այն.
 Գորգի վրա նստացրին
 Դաթա, գինի հրամցրին.
 Թողեց գինին գավաթով
 Ու գաթիցը, ամոթով,
 Կտրեց կերավ մի պատառ.
 Հանգստանալու համար
 Յոթն ախպորից հյուրընկալ
 Խնդրեց նա մի մահճակալ:
 Յոթն ախպորով միասին
 Սենյակ տարան հյուր կույսին.
 Թողին նրան մեն-մենակ
 Քնի իրանց թևի տակ:

Որերն անցնում են կամաց,
 Բայց դշխունին նշանած
 Յոթն ախպորանց դղյակում
 Համ ծլում ե, համ ծաղկում,
 Յեղբայրները խմբովի
 Լուսաբացին՝ մի քովի
 Գնում են միշտ ման գալու,
 Վայրի բաղեր զարկելու,
 Կամ թե թուրք-մուրք փնտրելու.
 Յեվ գլուխը կտրելու.
 Հալածելու միասին
 Պատիգորսկի չերքեղին:
 Յեվ գղյակի տիրունին
 Ինքն ե վոր կա դշխունին.
 Վառում, լեփում, պատրաստում.

Յոթի հետ սեղան նստում
 Ու հակառակ չի խոսում,
 Ջան ե ասում, ջան լսում,
 Որերն եղպես են հոսում,
 Հեքլաթն եսպես ե ասում:
 Յոթն ախպորով վարդ կուսին
 Սիրեցին. բարելուսին
 Սենյակ մտան միասին.
 Մեծը ասավ. վարդի բույր,
 Անվանել ենք մենք քեզ քույր.
 Բայց սիրել ենք քեզ յոթով,
 Մեզ մի անի ամոթով,
 Դու մի թույլ տա, վոր կովենք,
 Պատճառ դառնաս, մենք ցրվենք:
 Յեղիր մեզնից մեկիս կին,
 Մյուսներիս քույր անդին.
 Գլուխդ ի՞նչ ես դու շարժում,
 Մի՞թե ինձ ես դու մերժում,
 Ընտրիր, վսրս ե քեզ արժան:
 — Ո՛ր, դուք քաջեր պատվարժան,
 Իմ լեղբայրներ սիրասուն.
 Ճիշտն եմ, ճիշտը ձեզ ասում.
 Աստված պատժի թե ստեմ,
 Տեղիս մեջ վողջ չընստեմ.
 Յես աղջիկ եմ հարսնացու,
 Ունիմ լես ինձ փեսացու:
 Դուք շատ քաջ եք ու խելոք,
 Ձեզ սիրում եմ լես ջոկ-ջոկ,
 Յեղբայրներս եք հարազատ.
 Թողեք խոսեմ լես ազատ.
 Նշանածա ե, ձեզ ասեմ,
 Իշխանագուն Յեղիսեն:

Յեղբայրները խորհեցին,
 Ծոծրակները քորեցին.
 — Վոր եղպես ե, մեզ ներիր,
 Քրոջ նման մեզ սիրիր.
 Յես աղջ մասին, ասեմ ճիշտ,
 Ել չեմ խոսի չեմ, ընդ միշտ,
 Գլուխ տալով մեծն ասավ.
 Կույսը տեղի մեջ խոսավ.
 «Հա. չես ուզում, ախպեր ջան,
 Քույրդ լինի դավաճան»:

Յոթն ախպերը փեսացու
 Թողին աղջիկն հարսնացու.
 Սուսիկ, փուսիկ գնացին
 Յեվ խոսքի տեր մնացին:
 Բայց նենգամիտ թագուհին
 Ձեր մոռացել ցավը հին.
 Նա չեր ներում դշխոհուն,
 Վճնց իրանից նա սիրուն:
 Բայց թե են ե ցավալին,
 Գնաց գտավ հայելին.
 Դրավ առջևն ու նստեց.
 Իրան զուգեց, պատրաստեց.
 Ժպտաց, ասավ. «հայելի,
 Ասա, ասա ինձ ելի,
 Ո՞վ ե ինձնից ավելի
 Արմաղ-շարմաղ, սիրելի»:

— Գեղեցիկ ես, խոսք չկա,
 Բայց անտառում մինը կա,
 Յոթ ախպրանց դղչակում
 Անհայտ ծլում ու ծաղկում.
 Նա լե քեզնից ավելի

Արմաղ-շարմաղ, սիրելի:
 Ու թագուհին վեր թռավ,
 Իր նաժիշտին ձեռք առավ.
 «Վստահացա՞ր ինձ խաբել,
 Խորթ աղջկաս չըկապել»:
 Նա եւ պատմեց լեղածը.
 Թագուհին թե՛ «չեղածը
 Քո գլուխը կըբերեմ.
 Քանի վողջ ե դշխուհին,
 Վայը կըտամ քո ուրին»:

Մատաղ կույսը մի ջերմ ուր,
 Ըսպասելով յոթն ախպոր,
 Պատուհանում մանում եր.
 Են ինչ դռան մեծ շունն եր,
 Սաստիկ հաջեց ու կույսը,
 Տեսավ՝ ուզվորը դուրսը,
 Պաշտպանվելով շընիցը,
 Ներս ե մտնում դռնիցը:
 — Այ շուն, հանգիստ, ի՞նչ ե, ի՞նչ:
 Սպասիր դու, տատի, քիչ.
 Կը լռեցնեմ լեռ գժին
 Ու կըբերեմ քեզ բաժին,
 Գոչեց վերից են կույսը:
 — Իմ զավակս, իմ լույսը,
 Շունդ ինչքան կատաղած ե,
 Աղքատ կուզե, վոր կըծե.
 Յեկ ինձ մոտ. — Կույսն ուզում ե.
 Հաց բերի. շունն հուզվում ե.
 Պառչգամբին կպչելով,
 Վոտներն ընկած հաջելով,
 Թույլ չի տալիս աղջկան
 Մոտենալու են կնկան.

1294
37

Հենց պառավը դեպ նրան,
Հարձակվում ե հա վրան
Ինչպես կատղած, գազազած.

— Ես ի՞նչ հրաշք, կույսն ասաց,
Ես որ շունը ինչ վատ ե,
Կարելի չե քնատ ե:
Բերեց հացը ցած նետեց,
Շանը մի կերպ խտրեց.
Պառաֆն առավ ու ասաց.
«Աղջիկ, որհնի քեզ աստված,
Շունը վերև չի թողնի,
Ես խնձորը դու բռնի».
Ու մի խնձոր մեղրածոր,
Վոսկեզոծած, կարմրավուն,
Վեր ե դցում դշխունուն:
Շունը վերև ե գլում,
Կույսը խնձորն ե խլում:
«Շան հաջոցը քեզ ի՞նչ փուլթ,
Աղափնյակս, անձանձրուլթ,
Եդ խնձորը կարմրախետ
Անուշ կանես ճաշից լետ».
Պառաֆն ասաց, հեռացավ,
Շունը նորից չարացավ,
Նա վազում ե, վազվզում,
Կոնձկոնձում ե, մրգմրգում.
Մին չոքում ե, մին պառկում
Յեվ սրտիցը խոր տնքում.
Ասել կուզե դշխունուն

«Դեն շարտիր»։ — Այ իմ շուն,
Եսոր քեզ ի՞նչ պատահեց,
Ասավ շանը ու շոյեց:
Հետո մտավ սենյակը,

Դրեց, փակեց դռնակը
Ու սկսեց նա բանել,
Պատուհանում կազ մանել,
Ապրեշումից թել հանել,
Ախպրանց ճափեն հա պահել,
Ալ խնձորին ծուռ նայել.

Խնձոր, խնձոր, ի՞նչ խնձոր,
Կտտա, հյուլթոտ, մեղրածոր,
Հոտոտ-մոտոտ թարմ ու նոր,
Կարմրաթուղիկ, վոսկեհատ,
Կուտ ու կորիզ նուան հատ
Յերևում են կեղևից,
Նոր ե քաղած տերևից:
Կույսը լելավ սրտամաշ,
Զրհամբերեց մինչև ճաշ.
Խնձորն առավ նա ձեռքին.
Մոտեցրեց շրթունքին.
Մի քիչ կծեց ատամով
Ու կուլ տվեց խիստ համով.
Մին ել հանկարծ իմ կույսը
Իմ հոգյակը, իմ լույսը,
Անձեն, անձուն, անբարբառ
Փուլեց տեղը շնչաստառ:
Դալար կռներ թափվեցան,
Պալճառ աչքեր փակվեցան,
Վոսկի խնձոր գլորավ,
Նախշուն հասակ ճլորավ.
Ընկավ կույսը նշանած,
Վոչ կենդանի, վոչ մեռած:

Յեղբայրները անտեղյակ
Գալիս ելին դեպ գլյակ
Որվա հաջող թալանից.

Մին ել շուներ տան կողմից
 Վրա պրծավ հաջելով.
 Ու նորից տուն փախչելով
 Կուզեր ասել՝ շուտ հասեք.
 Ել մի, ել մի սպասեք.
 Են քաջերը վատ նշան
 Հաշվելով հաջոցը շան,
 Սլացան, սենյակ լցվան,
 «Ա՛խ, վա՛խ»: Շուներ բարձրաձայն
 Վրա պրծավ, չարացավ,
 Խնձորը կերավ չորացավ.
 Ել հետ չըգա եդ որը,
 Թունավոր եր խնձորը:
 Յոթ աղբերը ամենքով,
 Հոգու սաստիկ հուզմունքով,
 Քրոջ առաջ գլխակախ
 Կանգնած ելին մտաղբաղ.
 Ու սրբազան աղոթքով
 Բարձրացրին խնամքով,
 Խաս-խաս շորեր հագցրին,
 Հագցրին ու կապցրին,
 Աղի արցունք մաղեցին,
 Նրան թաղել ուզեցին.
 Բայց մտքերը փոխեցին:
 Խորը քնի թևի տակ,
 Ինչպես քնած հրեշտակ,
 Կույսը անուշ եր ննջում,
 Միայն, միայն չեր շնչում:
 Յեղբայրները յերեք որ
 Սուգ նստեցին-սգավոր.
 Բայց դշխունին նախ-նախշուն
 Խոպուպները աբրեշում,

Իր խոր քնից չըթափվեց.
 Յերեք որը թամամվեց,
 Դրին դագաղ բլուրեղյա
 Ու կարդալով «տեր-ուղղյա»,
 Տարան նրան թափուր սար,
 Սարի տակին մի խոր ալը.
 Շղթաներով կախեցին,
 Յոթը սլունից մեխեցին,
 Շուրջը ճաղեր տնկեցին,
 Քրոջ առաջ չոքեցին,
 Ծունը դրին յերկրային.
 Խորհրդավոր եդ պահին
 Մեծը ասավ. — ալ չքնաղ,
 Զահել մտար դու դագաղ.
 Զոհ գնացիր նախանձին.
 Գեղեցկու՜թյունդ առանձին,
 Յոթն ախպորով սիրեցինք.
 Բայց քեզ փեսիդ պահեցինք.
 Հիմի դու կաց ալս վայրում,
 Մութ ու մթին ալս ալրում:

Յեվ թագունին նախանձոտ
 Թե կլսի մահվան բոթ,
 Նորից առավ հայելին
 Իրա միակ սիրելին.
 Ասավ. — ասա, հայելի,
 Բոլորիցը ավելի
 Մի՞թե լես չեմ սիրելի:
 Հայելին թե՛ հա ելի,
 Զրկա քեզնից ավելի
 Արմաղ-շարմաղ, սիրելի:

Նշանածին են փեսեն,
 Իշխանագուն Յեղիսեն,
 Վողջ աշխարհն է ման գալիս,
 Ման է գալիս ու լալիս.
 Պատահողին հարց տալիս.
 Ասեք, ուր է դշխունիս,
 Ասեք, ուր է նշխունիս:
 Ով լսում է, զարմանում,
 Վորը հայտնի ծիծաղում,
 Վորը գլուխը կախում.
 Ու արևին լույս լերես
 Դիմեց փեսեն վերջապես:
 Արև, արև, արեգակ,
 Աշխարհն առած թևիդ տակ,
 Կլոր տարին շարունակ
 Ման էս գալիս լերկնքով.
 Բա չի՞ ընկել քո աչքով
 Իմ դշխունին նորահաս,
 Յես փեսեն եմ անմուրազ:
 — Վոչ, չեմ տեսել, պատանի,
 Ինձնից կարծիք մի տանի,
 Գուցե նա չի կենդանի,
 Գուցե մի տեղ լուսնլակը
 Տեսել է քո հոգևակը:
 Յեղիսեն իր հուշերով
 Դիմեց լուսնուն գիշերով.
 — Լուսին, լուսին, լույս լերես,
 Դու վոսկեզոծ լեղջուր ես.
 Աչքդ խաժուժ, լուսաեջ,
 Դու ծագում ես մթի մեջ,
 Քեզ ասողերը սիրելով
 Հա մնում են նայելով,

Միթե խնդիրս ես մերժում:
 Մի տեղ ես լեն աշխարհում
 Չես տեսել իմ դշխունն,
 Նա իմ հարսն է, լես փեսա:
 Լուսին, լուսին, դեհ, ասա:
 Լուսինն ասավ. — Պատանի,
 Ինձնից կարծիք մի տանի,
 Գիշերները մութ-մթին,
 Յես ծագում եմ իմ հերթին.
 Յես չեմ տեսել դշխունն,
 Գնա, դիմիր դու քամուն.
 Գուցե նա քեզ ճար անի,
 Գնաս բարով, մի կանգնի:
 Քամուն դիմեց Յեղիսեն.
 — Կանգնի, քամի, քեզ ասեմ,
 Քամի, քամի, կորովի.
 Հալածում ես խմբովի.
 Են լերկնքի ամպերը,
 Հուզում, դիզում ծովերը
 Ու քո անուշ հովերը
 Տարածում ես անսահման.
 Դու հզոր ես անպայման.
 Դու չես վախում վոչվոքից,
 Բացի, բացի են Մեկից:
 Միթե խնդիրս ես մերժում,
 Մի տեղ ես լեն աշխարհում
 Չես տեսել իմ դշխունն,
 Նա իմ հարսն է, լես փեսա:
 Քամին ասավ. — Յես տեսա.
 Գետից վերև կա մի սար,
 Են սարումը մի խոր ալը,
 Են ալրումը — խավարում,

յլուրեղ դագաղ որորվում.
Շղթաներով ե կախած,
Յոթը սյունից ե մեխած:

Քամին բացեց իր թևը.
Տղան առավ սուգ-սևը.
Լալով գնաց հեռացավ,
Թափուր սարին մոտեցավ.
Սարի շուրջը դատարկ վայր,
Սարի տակը մի խոր այր:
Գնաց, գնաց մութ անցքով,
Գնաց տխուր հայացքով.
Գնաց գտավ մի դագաղ
Շղթաներով վերից կախ
Յեվ դագաղում — հա անշունչ
Իր դշխունին վարդի փունջ.
Վալը տալով իր գլխին,
Վազեց կպավ դագաղին.
Յեվ դագաղը բլուրեղից
Հա փշրվեց իր տեղից.
Կույսը զարթնեց զարմացած,
Շուրջը նայեց ու ասաց.
— Ա՛խ, եսքան ել մարդ քնի,
Իր գլուխը վեր դնի...
Վեր բարձրացավ դագաղից
Յեվ ինչ տեսավ ենտեղից.
Վա՛յ, լերանց ե, մուրանց ե,
Ու լաց լեղան լերկուսով.
Այլից լեղան ու լուսով
Հեռու ծալրից աշխարհքի,
Ուրախ, գվարթ, ձեռք-ձեռքի,
Սարեր, ձորեր շրջելով,

Անուշ, անուշ զրցելով,
Ինչպես լերկու աղունիկ,
Յեկան հասան արքունիք.
Լուրը հասավ աշխարհին—
Կենդանի լե դշխունին:

Հենց են պահին թագունին
Ելի առած հայելին,
Հետը անուշ խոսում եր,
Ծումովելով ասում եր.
Ո՞վ կա ինձնից ավելի
Արմաղ-շարմաղ, սիրելի:
— Դու չքնաղ ես, խոսք չկա.
Խորթ աղջիկդ, են ինչ կա,
Նա լե քեզնից ավելի
Արմաղ-շարմաղ, սիրելի:

Նորից հուզվեց թագունին,
Տվեց փշրեց հայելին.
Դռնից ուղիղ դուրս թռավ
Խորթ աղջկան պատահավ
Սիրտը ճաքեց ու մեռավ:
Հենց վոր նրան հողեցին,
Խճրը, խճրը թաղեցին,
Ըսկսեցին հարսանիք.
Յերկու ջահել ջան-ջանիկ
Պսակվեցին մուրազով.
Դեռ աշխարհը լերազով
Չեր տեսել եղպես խնջուլք.
Յես ել առա մեծ հաճուլք.
Ենքան գինի կոնծեցի,
Լոկ բեխերս թրջեցի:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0398296

9120 754.

568

А. С. ПУШКИН
СКАЗКА О МЕРТВОЙ ЦАРЕВНЕ И СЕМИ БОГАТЫРЯХ
ГИЗ АРМ. ССР ЕРЕВАН

4921